

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyně: **Mgr. H. V.**, zastoupena JUDr. Petrem Folprechtem, advokátem se sídlem Michelská 81, Praha 4, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Českých Budějovicích**, se sídlem Mánesova 3a, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 7. 2008, č. j. 10 Ca 88/2008 - 86,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 7. 2008, č. j. 10 Ca 88/2008 – 86, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Českých Budějovicích usnesením ze dne 22. 7. 2008, č. j. 10 Ca 88/2008 - 86, odmítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen stěžovatelka⁶) proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Českých Budějovicích (dále jen „finanční ředitelství“) ze dne 20. 10. 2006, č. j. 6725/110/2006, kterým byl změněn dodatečný platební výměr Finančního úřadu v Písku ze dne 21. 2. 2006, č. 21/2006, č. j. 19177/06/097910/6452, o doměření daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2003. V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že soudní řízení je ovládáno dispoziční zásadou a zákonost napadeného rozhodnutí je přezkoumávána v rozsahu žalobních námitek. Výjimkou je postup ve smyslu § 76 odst. 2 s. ř. s. Dále citoval ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s, § 71 odst. 2 s. ř. s. a § 37 odst. 5 s. ř. s. To se v konkrétním případě stalo. Výzvu k zaplacení soudního poplatku a přípis převzal zástupce stěžovatelky dne 27. 12. 2006. Lhůta pro rozšíření žalobních bodů uplynula dne 31. 12. 2006. Podmínkou pro věcné projednání žaloby musí být vždy tvrzení žalobce o nezákonnosti napadeného rozhodnutí a musí být specifikováno, v čem spočívá porušení veřejných subjektivních práv žalobce v důsledku této nezákonnosti. Stěžovatelka v žalobě vyjádřila nesouhlas s rozhodnutím finančního ředitelství a označila je jako mylné a poškozující ji na jejích právech. Neupřesnila však, z jakých důvodů s tímto rozhodnutím nesouhlasí, co je příčinou vadnosti a v jakém směru ji rozhodnutí poškozuje na jejích právech. Žalobní body jsou formulovány zcela nedostatečně a neodpovídají požadavkům vyplývajícím z § 71 odst. 1

písm. d) s. ř. s. Takto formulovaná žaloba je zcela nekonkrétní a neurčitá. Vykazovala tak vady, které vylučovaly její věcnou projednatelnost. Takový přezkum by byl formální, bezobsažný i procesně zmatečný. Ani odkaz stěžovatelky na vyjádření ke zprávě o daňové kontrole, které přiložila k žalobě a v žalobě přímo na toto vyjádření odkázala, nemůže neprojednatelnost žaloby odstranit. Rozsah napadení rozhodnutí a formulace žalobních bodů, tedy konkrétních skutkových a právních, je plně v dispozici žalobce, který si musí být vědom, že rozšíření žaloby je možné pouze ve lhůtě pro podání žaloby a současně i skutečnosti vyplývající z ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. Žalobní bod nemůže nahrazovat odkaz na listinu, která se týká zcela odlišného řízení než je přezkumné řízení soudní, které není pokračováním řízení správního. V dané věci tak měla žaloba vady, které vylučovaly její věcnou projednatelnost. Chyběly tedy podmínky řízení a bylo nutno postupovat ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. V kasační stížnosti uvedla, že krajský soud nesprávně posoudil skutečnost, že důkazem o mylném rozhodnutí finančních orgánů, které stěžovatelku poškozují na jejích právech, je právě její vyjádření o provedené daňové kontrole a její požadavek, aby soud ustanovil znalce z oboru účetnictví. Proto nelze považovat žalobu za zcela nekonkrétní a neurčitou, neboť z vyjádření k daňové kontrole jednoznačně vyplývají pochybení finančního ředitelství. Žalobu lze věcně projednat a tvrzení krajského soudu, že tak nelze, je nesprávné. Stěžovatelka byla také připravena před soudem svědčit o nesprávném postupu finančních orgánů včetně vysvětlení neoprávněnosti sankcí, které jí byly uděleny. Za nesprávné označila tvrzení soudu, že žalobní bod nemůže nahrazovat odkaz na listinu, která se týkala odlišného řízení. I když není soudní přezkumná činnost pokračováním řízení správního, lze podle stěžovatelky odkazovat na písemnosti, kterých se přezkumné řízení týká. Pokud by k tomu takový odkaz nebyl možný, pak by činnost soudu v této oblasti postrádala smysl. Nelze realizovat přezkumné řízení, když by soud neměl k dispozici písemnosti, které má posuzovat. Lze pochopit, že se jedná o dosti specifické záležitosti, takže soud měl ustanovit navrhovaného soudního znalce z oboru účetnictví a pak teprve rozhodovat a ne oprávněnou žalobu odmítat. Na základě uvedeného stěžovatelka navrhla, aby usnesení krajského soudu bylo v plném rozsahu zrušeno.

Finanční ředitelství ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že usnesení krajského soudu považuje za správné, neboť jak již uvedlo ve vyjádření k žalobě, stěžovatelka nespecifikovala důvody, pro které považuje napadené správní rozhodnutí za vadné. Žaloba je nekonkrétní a neurčitá. Proto finanční ředitelství navrhlo zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě podané kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom sám shledal vady uvedené v odst. 3, k nimž musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Odmítl-li krajský soud žalobu jako neprojednatelnou a nezabýval-li se jí věcně, přezkoumává Nejvyšší správní soud jen, zda krajský soud správně posoudil nesplnění procesních podmínek. Proto se nezabýval stížnou námitkou, zda krajský soud posoudil její vyjádření ke kontrole jako důkaz či zda má ustanovit znalce, neboť se jedná o okolnosti, které se týkají posuzování věci samé.

Ze soudního spisu vyplynulo, že stěžovatelka podala žalobu, v níž uvedla, že napadá rozhodnutí Finančního úřadu v Písku, který označuje jako 1. žalovaného (dodatečný platební výměr č. j. 19177/06/097910/6452, ze dne 21. 2. 2006) a finančního ředitelství, které označuje jako 2. žalovaného (rozhodnutí o odvolání č. j. 6725/110/2006, ze dne 20. 10. 2006). V žalobě

uvedla, že s rozhodnutími nesouhlasí, označila je za mylné a poškozující ji na jejích právech. V odůvodnění rozhodnutí jsou uvedeny zkrácené skutečnosti, které vyjadřují pouze právní názor žalovaných. Dále je v žalobě uvedeno, že „Za součást této žaloby nechť soud považuje mé vyjádření ke zprávě o kontrole, kterou provedl 1. žalovaný. Moje argumenty považuji za zcela logické a nelze např. přistoupit na tvrzení 1. žalovaného, že shromážděné důkazy, které jsem předložila a které si správce daně obstaral sám, zhodnotil správce daně v souladu s § 2 odst. 3 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků ve znění pozdějších předpisů podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti“. Krajský soud usnesením ze dne 21. 12. 2006, č. j. 10 Ca 231/2006 – 22, vyzval stěžovatelku k zaplacení soudního poplatku ve výši 2000 Kč ve lhůtě 3 dnů od doručení usnesení. Toto usnesení bylo doručeno právnímu zástupci stěžovatelky dne 27. 12. 2006. Podle údajů na doručence bylo stěžovatelce zasláno „10Ca231/2006 – 20 vz.064,072+přípis 3/1“, přičemž přípis obsahoval výzvu k opravě plné moci.

Podle § 37 odst. 3 věta první s. ř. s. musí být z každého podání zřejmé, čeho se týká, kdo jej činí, proti komu směřuje, co navrhuje, a musí být podepsáno a datováno.

Podle ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba, kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.

Podle ustanovení § 31 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

Problematika odstraňování vad podání týkající se splnění náležitostí stanovených v ustanovení § 71 odst. 1 s. ř. s. byla již předmětem judikatury Nejvyššího správního soudu. V rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, dostupném na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud uvedl, že „V § 37 odst. 5 větě první s. ř. s. se hovoří o odstraňování „vad podání“, nikoli o odstraňování vad podání podle § 37 odst. 3 s. ř. s. Z této skutečnosti a především ze systematického zařazení ustanovení o opravě a odstraňování vad podání do § 37 odst. 5 s. ř. s., který je součástí obecných ustanovení o řízení ve správním soudnictví, nutno nepochybně usuzovat, že i nesplnění zvláštních náležitostí podání předepsaných pro jednotlivé typy řízení musí vést za splnění podmínek § 37 odst. 5 s. ř. s. k odmítnutí podání, a tedy ke skončení soudního řízení o věci“.

Pokud krajský soud tvrdí v napadeném usnesení, že v daném případě postupoval podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., pak v rámci tohoto postupu pouze odstraňoval vadu spočívající v nezaplacení soudního poplatku (usnesení ze dne 21. 12. 2006, č. j. 10 Ca 231/2006 - 22) a vadu týkající se plné moci (přípis). Nikoliv však vadu žaloby spočívající v nedostatecích žalobních bodů, neboť z obsahu soudního spisu není zřejmé, že by stěžovatelce bylo doručeno jiné usnesení, které by se týkalo právě této vady. Konstatování krajského soudu, že rozšířit žalobní body lze pouze ve lhůtě pro podání žaloby a ta marně uplynula dne 31. 12. 2006, je v daném případě jednak nepřipadné, a jednak nesrozumitelné, protože stěžovatelka po uplynutí dvouměsíční lhůty k podání žaloby žalobní body nerozšiřovala. Sama k tomu neměla důvod, protože nepochybně považovala podanou žalobu za perfektní, a krajský soud ji k doplnění žaloby nevyzval.

Je proto třeba posoudit, zda žaloba stěžovatelky obsahovala náležitosti ve smyslu ustanovení § 37 odst. 2, 3 a § 71 odst. 1 s. ř. s. podmiňující její věcné projednání, zejména

zda obsahovala žalobní body, z nichž by bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené usnesení za nezákonné.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu žaloba splňuje náležitosti stanovené v ustanovení § 37 odst. 2, 3 s. ř. s. a obsahuje také žalobní bod ve smyslu § 71 odst.1 písm. d) s. ř. s. Stěžovatelka v žalobě namítá porušení ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tedy zpochybňuje hodnocení důkazních prostředků správcem daně, aniž by ovšem konkretizovala, jakými kroky, postupy a úvahami se měl správce daně nezákonnosti dopustit a místo toho jen obecně odkazuje na své vyjádření ke zprávě o kontrole, aniž by ovšem poukázala na konkrétní skutkové okolnosti, které by odůvodňovaly jí tvrzené nezákonnosti. Žaloba v této podobě, jak správně dovodil krajský soud, není neprojednatelná. Nic však nebránilo, a nebrání, ba naopak, tomu, aby krajský soud postupoval podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. a vyzval stěžovatelku ke konkretizaci tohoto žalobního bodu (nikoliv k rozšíření žalobních bodů) tak, aby odpovídal požadavku formulovanému v ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a stanovil jí k tomu lhůtu. V této souvislosti lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2007, č. j. 2 Azs 54/2007 – 42, dostupný na www.nssoud.cz týkající se odstraňování vad podání. Jestliže krajský soud stěžovatelku usnesením nevyzval k odstranění vady žaloby a odmítl ji z důvodu věcné neprojednatelnosti, porušil tím ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. a v důsledku toho vydal nezákonné usnesení o odmítnutí žaloby.

Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu